Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 233. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЖОВТНЯ 1978. ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 27, 1978 No. 233. VOL. LXXXV.

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО ВІДВІДАВ ГЕН. ПАВЛА ШАНДРУКА

Під час зустрічі ген. П. Григоренка з ген. П. Шандруком. Зліва: І. Олексин, ген. П. Шандрук, ген. П. Григоренко, Р. Данилюк, інж. І. Скіра.

Трентон, Н. Дж. — У неділю, 15-го жовтня ц. р., тут відбулася зустріч двох українців-генералів, військовий шлях яких позначився у двох ворожих собі арміях.

Генерал-майор Петро Григоренко відвідав колишнього командира Національної Армії генерала-полковника Павла Шандрука. В товаристві генерала Григоренка прибули: Іван Олексин — екзекутивний віцепрезидент УККА, Роман Данилюк — заступник Головної Управи 1-ої УД-УНА та інж. Іван Скіра — заступник Крайової Управи 1-ої УД-УНА.

Під час розмови обидвох генералів можна було завважити їхній військовий підхід до справ, який позначився у тверезій оцінці політичного положення українців, у влучній характеристиці ворога.

Зокрема ген. П. Григоренко добре обзнайомлений із ситуацією в Україні, недавно з неї прибувши. Він, колишній в'язень совєтських в'язниць та оборонець людських та національних прав у СССР, а в Україні зокрема, сказав, що Українська група сприяння виконанню гельсінкських угод доручила йому та іншим дисидентам з України — створити її закордонне представництво.

Генерал Григоренко також заявив, що він візьме участь у недалекому Третьому Конгресі Вільних Українців у Ню Йорку, де при цій нагоді хотів би зустрінути колишніх українських вояків. Обидва генерали були однозгідні, що єдність є передумовою успішної праці.

Учасників зустрічі гостила дружина ген. Шандрука.

Осередок СУМА в Палатайні відзначає 10-річчя

Палатайн, Ілл. (М. Сорока). — У неділю, 5-го листопада ц. р. місцевий Осередок СУМА ім. Дмитра Вітовського відзначить ювілейним бенкетом 10-річчя свого існування, що відбудеться в Елк Ґров Вілледжі у залі Неверон, о год. 3-ій по полудні.

У програмі — мішаний хор „Дніпро" під диригентурою Ярослава Стефанюка та осередковий танцювальний гурток „Одеса", під керівництвом Івана Іващенка. Заплянoвано також доповідь про працю Осередку та представлення цих осіб, що спричинились до успішного виконання праці. У другій частині — забава, до якої пригравaтиме оркестра „Мрія". До участи у відзначуваннях ювілею запрошено представника Крайової Управи СУМА, як також представників окружних осередків СУМА, українських та американських установ та організацій.

Діяльність Осередку СУМА в Палатайні започатковано в 1957 році, в час, коли кілька родин членів СУМА прибули до цієї місцевости. Спочатку засновано перший юнацький рій, відтак він перетворився у самостійний Відділ Юнацтва, а зі зростом членства у 1968 році створено Осередок СУМА. Цього ж року й відбулися основуючі збори і патроном Осередку обрано полковника Дмитра Вітовського, творця Листопадового Чину 1918 року.

Сьогодні членство Осередку нараховує 168 дійсних членів юнацтва, що їх очолюють д-р Олесь Стрільчук — голова та Володимир Гончаров — булавний.

ЗУСТРІЧ З ПРОФ. Д—Р В. ЯНЕВОМ

Вашінгтон. — Наприкінці жовтня ц. р. прибуде до ЗСА ректор Українського Вільного Університету в Мюнхені, проф. д-р Володимир Янів. Він зупиниться теж на деякий час з дружиною Софією у Вашінгтоні.

У зв'язку з тим, місцеві організації, а саме: Осередок НТШ, Група УВАН, Філія УКУ та Осередок Пластунів Сеніорів, влаштовують гостеві Зустріч з громадянством в неділю, 5-го листопада ц. р., в год. 4-ій по полудні в Домі св. Софії. У першій частині д-р Янів говоритиме про стан і проблеми УВУ і відповідатиме на питання, а в другій після перекуски, відбудеться короткий авторський вечір гостя.

Наступного дня, у понеділок, 6-го листопада, д-р Янів доповідатиме у Філії УКУ

Помер І. Франко, секретар 210-го Відділу УНС

Джерзі Сиі. — До Головної Канцелярії УНС наспіла вістка, що у вівторок, 17-го жовтня 1978-го року помер на 85-му році життя Іван Франко, довголітній секретар 210-го Відділу УНСоюзу у Бронксі, Н. Й.

Св. п. І. Франко народився 1893 року в Миколаєві, повіт Бібрка у Західній Україні. До ЗСА приїхав ще молодим хлопцем. У 1935 році вступив до УНСоюзу до 210-го Відділу, якого секретарем був довгі роки.

Покійний залишив у глибокому смутку дружину Катерину, синів Володимира, Івана і Теодора та п'ять внуків.

У суботу, 21-го жовтня ц. р., місцева українська та союзова громада відпровадила тіло Покійного на вічний спочинок на цвинтар св. Реймонда в Бронксі.

Екзекутива УНС та союзовці Округи Ню Йорк складають вислови глибокого співчуття Дружині Покійного та всій його родині.

Папа відбув зустріч з литовськими єпископами

Ватикан. — Минулого вівтірка, 24-го жовтня, Папа Іван Павло II, донедавна кардинал Кароль Войтила з Кракова, прийняв на приватній авдієнції трьох католицьких єпископів із Литовської ССР, які два дні раніше були присутні на церемонії формального вступлення Папи Івана Павла на Апостольський Престіл.

Коментатори вказують, що зустріч Папи з литовськими єпископами — це дальший доказ, що новий Вселенський Архиєрей плянує присвячувати велику увагу долі Католицької Церкви в країнах комуністичного бльоку, включно із самим Совєтським Союзом. Під час його інсталяції на Апостольський Престіл Папа Іван Павло виголосив привіти 11-ма мовами, між ними 5-ма мовами народів, які живуть під комуністичною владою, а саме: польською, російською, українською, чеською та литовською.

З ватиканських джерел інформують, що, протилежно до попередніх Вселенських Архиєреїв, Папа Іван Павло II кожного дня читає не тільки італійські газети, але також німецькі, французькі та англомовні, а пороблено вже заходи, щоб одержував теж і польські.

Минулого вівтірка Папа Іван Павло II, перший слов'янський Папа Римський і перший неіталійський Вселенський Архиєрей за останніх 455 років, відбув авдієнції з кількома кардиналами з країн „третього світу", як теж нараджувався з близькими дорадниками відносно можливих змін в адміністрації Католицької Церкви. Виглядає, що принаймні на наступних кілька місяців французький кардинал Жан Війо залишиться на пості секретаря стану Ватиканської держави, але поширюються поголоски, що він правдоподібно зрезигнує за два-три місяці.

Ірак домагатиметься підвишки на нафту від країн ОПЕК

Бейрут. — Іракський міністер інформації заявив, що його країна домагатиметься вневдовзі від країн ОПЕК (Організація країн експортерів нафти), підвишки на нафту на приблизно 25 відсотків.

Англомовний тижневик в Іраку „Мондей Морнінг", цитуючи міністра інформації Саада Квасема Гаммовді, пише, що іракська вимога буде базуватися на кількаразовому знижені вартости доляра на міжнародних ринках, збільшенні коштів імпорту товарів з індустріяльних країн і довгому замороженні цін на нафту.

В січні 1977 року члени ОПЕК встановили ціну 12.70 долярів за бочку нафти. На початку 1978 року були спроби деяких країн підвищити ціни на цей важливий для світу продукт, але цьому супротивились Савдійська Арабія й інші країни і ціни залишились незмінними.

Економічні спеціялісти стверджують, що тепер, в обличчі дещо змінної ситуації і додаткового спаду вартости доляра, який є платничою валютою в країнах ОПЕК, ледве чи вдасться здержати Ірак й ті країни, які вже віддавна домагаються драстичної підвишки на нафту. У Вашінгтоні вже розпочались заходи в цьому напрямі, бо драстична підвишка могла б посилити інфляцію і спричинитись до ще більшого спаду вартости доляра.

Південна Африка погоджується на плян Заходу щодо Намібії

Преторія. — Після триденних нарад із державним секретарем Сайрусом Венсом та міністрами закордонних справ Британії, Франції, Західньої Німеччини та Канади, прем'єр Південно - Африканської Республіки Пієтер Бота в четвер, 19-го жовтня, погодився частинно на плян цих країн відносно розв'язки майбутности Південно-Західньої Африки (Намібії), тобто території, яку уряд Боти контролює проти бажань Об'єднаних Націй і радикальної організації чорного населення, Південно-Африканської Народної Організації (СВАПО).

ЗСА та інші західні країни настоюють, щоб в Намібії в наступному році відбулися вибори під наглядом ОН і в присутності військових частин невтральних членів цієї міжнародної організації. Натомість Південна Африка плянувала перевести вибори ще цього року і без участи Об'єднаних Націй. Прем'єр Бота, протягом згаданих триденних переговорів, погодився на плян Заходу, але заявив, що заплянoвані його урядом вибори все одно відбудуться в грудні ц.р. Він зазначив, що ці вибори будуть „тільки підготовою" для виборів, які в наступному році проходитимуть під наглядом ОН.

Два румунські моряки вибрали волю

Ню Йорк. — З'єднані Стейти Америки уділили право політичного азилю двом румунським морякам 33-річному Йонові Букічеві і 24-річному Евґенові Ніколаі, які використали наближення румунського рибоexternal ловного корабля до берегів ЗСА, непомітно зникли під водою і, пропливши одну милю в холодній воді, добились до берега у Статен Айленді.

Представник еміґраційної і натуралізаційної служби ЗСА Джек Джей Ріккіарді, підписуючи документи про тимчасовий побут моряків в ЗСА, заявив, що морякiв напевно чекало б непересічне покарання за такий їхній вчинок.

Рішення про надання обидвом румунським морякам політичного азилю запало після цього, коли вони склали свої зізнання перед службовцями еміграційної служби у міському шпиталі, куди їх привезли, після довшої купелі у холодній воді, два поліцисти. Ніколаі і Букіч, зустрівши поліційне авто, зупинили його і ламаною англійською мовою сказали тільки два слова: „азилюм, еміґрейшен". Опісля поліцисти і службовці еміграційної служби розмовляли з втікачами за посередництвом перекладача. Вони заявили, що втікли до ЗСА шукаючи свободи, бо не можуть більше зносити утисків комуністичної влади у їхній країні.

Згідно з інформацією еміґраційної служби, обидвом втікачам буде дане право внести прохання на постійний побут в ЗСА, якщо вони цього забажають.

ПОЧАТОК АКАДЕМІЧНОГО РОКУ У ФІЛІЇ УКУ

Вашінгтон. — У неділю, 8-го жовтня ц. р., почався осінній семестр біжучого академічного року Філії УКУ урочистою Службою Божою в наміренні курсів, професорів і студентів. У понеділок, 9-го жовтня, відбувся перший виклад, а саме о. Тараса Лончини на тему „На порозі 1000-річчя хрищення України-Руси".

КАРТЕР ОПРИЛЮДНИВ ПЛЯН БОРОТЬБИ З ІНФЛЯЦІЄЮ

Вашінгтон. — Виступаючи на телебаченні і по радіо у вівторок, 24-го жовтня, президент Джіммі Картер оприлюднив наступну фазу боротьби з інфляцією, зазначуючи, що методи тієї боротьби будуть до великої міри добровільні, тобто уряд не встановлятиме примусових верхніх меж на підвищення в цінах продуктів і в заробітних платнях, та підкреслив, що сам федеральний уряд активно включиться в цю акцію зменшенням своїх видатків, зменшенням державного дефіциту тощо.

Звертаючись до членів Конґресу, підприємців, лідерів робітничих спілок і до американського загалу, Президент заявив, що всі мусять в якийсь спосіб пожертвувати особисту вигоду для загального добра і для майбутнього поліпшення економічної ситуації, зазначуючи, що ніхто не може ґарантувати, що пропоновані ним заходи матимуть повний успіх, але якщо нічого не буде зроблено, то інфляція напевно погіршиться, а це послабить країну в загальному і дуже неґативно відіб'ється на кожному американському громадянинові. Якщо буде загальна співпраця, то річний зріст інфляційної стопи можна буде обмежити до 6 відсотків, або менше, а в іншому випадку може наступити драстичне погіршення інфляційного стану, — твердив Президент.

Під час свого виступу Президент запропонував наступні заходи:

Обмеження підвищень в платнях

Профспілки та індивідуальні робітники повинні добровільно погодитися, щоб річні підвищення в заробітних платнях не перевищували 7 відсотків. Робітники, які погодяться на те, щоб підвищення в їхніх заробітних платнях не перевищували згаданої межі, матимуть право одержати відповідний податковий зворот, якщо протягом даного року кошти прожитку зросли б на більше ніж 7 відсотків. Якщо даний робітник заробляє менше ніж 4 доляри на годину, то запропонована Президентом 7-відсоткова межа їх не стосувалася б.

Обмеження підвищень в цінах

Запропонований плян пропонує, щоб в загальному ціни на продукти не зростали більше ніж 5,75 відсотка. Обмеження підвищень в цінах теж мають бути добровільні, але федеральний уряд може застосувати „відплатні акції" проти фірм, які не додержуються цієї верхньої межі, наприклад, може відмовити надати урядовий контракт даному підприємству, зліквідувати податкові чи інші пільги, зменшити свою підтримку для даної індустрії, оприлюднювати назви тих фірм, які своїми цінами погіршують інфляційний стан тощо.

Президент Картер зазначив, що відкинув дві драстичні можливості поборювання інфляції: встановлення примусової урядової контролі над цінами і платнями, та створення штучної економічної рецесії, бо вважає ті заходи шкідливими для загального добра.

Зменшення видатків уряду

Так, як протягом минулого року, Президент старатиметься зменшити видатки федерального уряду, як рівнож накладатиме „вето" на інфляційні законопроєкти Конґресу.

До категорії зменшення видатків уряду входить пропозиція зменшити кількість федеральних урядовців на 20 000, але не звільняючи їх з праці, а приймаючи тільки одного нового робітника на кожні дві звільнені позиції.

Зменшення державного дефіциту

Президент вказав, що за його каденції річний державний дефіцит вже зменшено з 66-ох до 40 більйонів долярів, а в наступному році Білий Дім постаратиметься зменшити цей дефіцит до 30 більйонів долярів.

Зменшення федеральних податків

З уваги на економічний стан країни президент Картер вважає, що може погодитися на 18,6 більйонове зменшення у федеральних податках, що його схвалив Конґрес, але противиться додатковим зменшенням.

Ліквідація непотрібних директив

Щоб запевнити більшу ефективність різних ділянок приватного сектора економіки країни, Президент пропонує зліквідувати непотрібні урядові директиви, наприклад, ті, які стосуються летунських, залізничих ліній, різних підприємств тощо, щоб заохотити конкуренцію, зріст в продукції та обниження в цінах.

Під час свого виступу на телебаченні і по радіо президент Картер признав, що його пропозиції правдоподібно не спричиняться до раптового поліпшення на протиінфляційному фронті і тому закликав законодавців, працедавців, профспілки і американський загал дати змогу цим пропозиціям ввійти в життя.

Перша реакція на виступ Президента була різноякісна. Хоча окремі законодавці та економісти вважають, що плян Білого Дому таки може спричинитися до припинення інфляції, то більшість робітничих спілок, велика кількість великих корпорацій та багато республіканських членів Конґресу негативно оцінили цей плян президента Картера. Також негативно відгукнулися інші країни вільного світу, бо після виступу Президента вартість американського доляра на світових ринках знову впала, а натомість ціна золота значно зросла.

Шлесінджер переговорює в Пекіні про енерґетичну співпрацю

Пекін. — Міністер копалин, а зокрема нафти в китайському уряді Сунґ Ченмінґ заявив секретареві енерґетики в Адміністрації Картера Джеймсові Шлесінджерові, який перебуває тепер в Китайській Народній Республіці, що є великі вигляди для поширення співпраці між Китаєм і З'єднаними Стейтами Америки в ділянці енерґетики, якщо відносини між КНР і ЗСА поправляться.

Шлесінджер, відповідаючи китайському міністрові, підкреслив, що вже сама його присутність в Пекіні являється незаперечною познакою, що відновлення нормальних відносин між обидвома країнами являється центральною справою в американській глобальній політиці.

Китайські нові керівники дуже позитивно поставились до візити секретаря енерґетики ЗСА і вже в першому дні Шлесінджер був прийнятий на послуханні у міністра закордонних справ Гуанґ Гуа і коротко розмовляв з головою Комуністичної партії і прем'єр-міністром Китайської Народної Республіки Гуа Куофенґом.

У вівторок, увечері, 24-го жовтня ц. р. Сунґ влаштував парадну вечерю в честь Шлесінджера у якій взяли участь визначні китайські і запрошені гості з дипломатичного корпусу. Все це вказує, кажуть політичні спостерігачі, що Китаєві дуже залежить на відновленні дипломатичних зносин із ЗСА і співпраці на відтинку енерґетики, бу КНР, набувши нові машини для видобуття нафти, надіється на великий прибуток з цього продукту. Сунґ виразно натякав у своїй промові під час вечері в честь Шлесінджера, що Китай потребуватиме значного поширення торгівлі нафтою із ЗСА, щоб в заміну за це одержати американську машинерію для видобування нафти та інші вироби для модернізації китайської індустрії.

Китайський міністер Сунґ й інші політичні діячі КНР висловлювали думку, що присутність Шлесінджера значно поглибить співпраці між країнами і пожвавить торговельну виміну між ними.

Як вже раніше інформовано, кілька американських нафтових компаній вже вислали до Китаю своїх представників і спеціялістів, щоб розвідати про можливості збільшення видобутку нафти і евентуальної її достави до ЗСА.

Лєвіч одержав дозвіл виїхати за кордон

Москва. — Відомий вчений, член - кореспондент Академії Наук СССР д-р Веньямін Лєвіч, який сім років боровся з совєтськими речниками за право виїзду за кордон, нарешті такий дозвіл одержав і він внедовзі покине Совєтський Союз разом зі своєю дружиною Татьяною.

Спочатку совєтські власті відмовляли йому візи з причини, що ніби то він знає забагато державних таємниць, хоч останніх 29 років Лєвіч не працював на державних роботах, а тільки займався науковою діяльністю.

Після внесення заяви про виїзд, Лєвіча було звільнено з голови секції електрохімії в Московському інституті, а його колеґи по професії не тільки відмовлялися від співпраці з ним, але уникали також його товариства, не говорили до нього.

„Я живу тепер в інтелектуальному ґетті",—заявляв колись д-р Лєвіч закордонним кореспондентам.

В 1977 році Оксфордський університет влаштував спеціяльний симпозіюм на честь Лєвіча в часі якого 40 західних вчених звернулись були до генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда І. Брежнєва, щоб він дозволив йому виїхати за кордон. Все це однак не допомогло. Щойно розмова сенатора Едварда Кеннеді з Брежнєвим, яка відбулася в часі перебування американського сенатора в Москві на конгресі організацій здоровельного забезпечення правдоподібно спричинилась до знесення заборони виїзду для Лєвіча.

Д-р Лєвіч має намір виїхати за кордон в першій половині листопада.

Загально припускають, що д-р Лєвіч поселиться у ЗСА, де йому вже раніше численні університети пропонували працю в ділянці гідродинаміки.

Відбулася голодова демонстрація перед ОН

П-і Д. Степаняк передає спеціяльного листа генеральному секретареві ОН К. Вальдгаймові на руки його представника Н. Бріна.

Ню Йорк. — День Жалоби для вшанування жертв голоду в Україні, який відбувся в неділю, 22-го жовтня ц. р., в Бавнд Бруку, попередила голодівка під будинком Об'єднаних Націй в середу-четвер-п'ятницю жовтня.

Місце голодівки — перед Об'єднаними Націями — було вибрано для того, щоб звернути увагу міжнародної спільноти на штучний голод в Україні, 45-ту річницю якого вшановує українська громада в діяспорі, на порушення людських і національних прав в Україні та передати документацію генеральному секретареві ОН Куртові Вольдгаймові про ці події.

Численні дипломати відвідували голодуючих, зокрема дипломати країн Близького Сходу, яким передано матеріяли про голод 1932-33 років та репресії совєтської влади проти оборонців прав людини в Україні.

Спеціяльного листа генеральному секретареві К. Вальдгаймові учасники голодівки передали на руки його представника Н. Бріна.

Серед голодуючих був Констянтин Степовий, свідок голоду в Україні, батько і дві сестри якого загинули під час голоду в Україні. Також серед демонстрантів був о. Іван Наконечний, парох Української Православної Церкви св. Вознесення в Мейплвуд, Н. Дж.

Учасники голодівки: Д. Степаняк (три дні) — ОЖ ОЧСУ, С. Букшована (три дні) — Всегромадський Комітет, К. Степовий (два дні) — Товариство Прихильників УНР, П. Клюк (два дні) — Комітет Мороза, А. Заборська -Ґелетей (два дні) — ОЖ ОЧСУ, Я. Кушнір (один день), Р. Кокольський (один день) і О. Рожка (один день) — всі з СУМА, Б. Чарторийська (один день) — ОЖ ОЧСУ, О. Луцька (один день) — Відділ 64 СУА, М. Нестерчук (один день) — ОЖ ОЧСУ, М. Карпінська (один день) — УЗХ, І. Клим)один день) — Відділ 82 СУА.

Понад 20 осіб, членів Союзу Українок Америки, Об'єднання Жінок ОЧСУ та Українського Золотого Хреста, допомагали на протязі кількох годин роздавати летючки і матеріяли про голод і діячів руху спротиву в Україні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковець і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтська дезінформація

Газета ,,Радянська Україна'' помістила у числі з 14-го жовтня ц. р. коротку інформацію, передану агенством ТАСС з Вашінгтону, про американське ,,беззаконня''. В інформації говориться про те, що Палата Репрезентантів ЗСА схвалила в остаточному вигляді законопроєкт, який дозволяє підслухування розмов і перехоплення кореспонденції закордонних організацій та осіб, які тимчасово перебувають у З'єднаних Стейтах Америки.

,,Цей безпрецедентний своєю зухвалістю законопроєкт юридично закріплює право американських служб підслухувати телефонні та інші розмови, перехоплювати поштову і телеграфну кореспонденцію установ іноземних держав, організацій і компаній, а також окремих іноземних громадян, які перебувають у даний момент на території ЗСА'', — пише ,,Радянська Україна'' за агенством ТАСС, займаючи позу оборонців індивідуальної і збірної свободи чужинців, які в різному характері перебувають тимчасово в ЗСА.

Не згадуючи про власні заходи — підслухування чужинців, бомбардування закордонних амбасад електронними мікрохвилями, масове цензорування приватних листів громадян СССР і організацій, донощицтво, інфільтрацію органами КГБ закордонних представництв тощо, совєтські наглядачі порядку і проповідувачі моральної поведінки в світі кажуть, що ,,американські спеціяльні органи і насамперед Федеральне бюро розслідувань і Центральне розвідувальне управління, і без цього закону вже десятки років ведуть електронне стеження за посольствами та іншими іноземними установами, зв'язаними з іноземними державами. Все це, мовляв, робиться під приводом гарантування безпеки ЗСА'', — твердить кореспондент ТАСС з Вашінгтону, ні словом не натякаючи про численні совєтські шпигунські афери в ЗСА, одна з яких в Нюарку навіть ще не закінчилась, хоч лава присяжних вже ствердила вину совєтських громадян, колишніх працівників в ОН, які займалися шпигунством, перекупством, підслухами тощо. А може це й дало привід до написання замітки про американське ,,беззаконня''.

Було б все в порядку із совєтською інформацією, бо зрештою в демократичній системі кожний може по своєму інтерпретувати цей чи інший закон, додаток до закону чи законопроєкт, якщо б совєтські пропагандисти не допускали свідомих перекручень з метою тенденційно інформувати підсовєтського читача про ситуацію в ЗСА. У згаданому законопроєкті, який до речі підтримує Адміністрація президента Картера і який був прийнятий 12-го жовтня ц. р. говориться, що від сьогодні органи безпеки, (Еф-Бі-Ай, Сі-Ай-Ей та інші) мусять мати спеціяльний дозвіл судових властей на проведення електронічного підслуховування закордонних організацій і осіб у цій країні. Закон передбачає також окрему процедуру такого підслуху, очевидно встановленого з метою охорони ЗСА перед чужими агентами, і суди, які видаватимуть такі дозволи розглядатимуть кожну справу індивідуально з метою збереження законопорядку.

Все це поминули совєтські пропагандисти у своїй інформації з Вашінгтону, а сказали тільки те, що їм було вигідно сказати. Траплялося не раз, що комуно-московські диктатори і їхні наставники в Україні ганили ,,українських буржуазних націоналістів'', які, мовляв, перекручують факти і по своєму інтерпретують ті чи інші події з метою ,,очорнення СССР й інших країн соціялістичної співдружности''.

Інформація агенства ТАСС є наглядним доказом совєтського лицемірства і явної брехні у відношенні до свого населення. Добре, що про ці справи знають уже й на Заході, бо це допоможе йому захоронитись від злонаміреного наступу совєтської пропаганди.

Василь Маркусь

НА ПОРОЗІ ПОНТИФІКАТУ ІВАНА ПАВЛА II

[2]

Як нам, українцям, сприйняти вибір гідного сина сусіднього нам польського народу на таке високе становище у Вселенській Церкві й цілому світі? Це питання ставимо тому, що в силу історичного антагонізму між двома народами можна було очікувати, що частина української громадськости сприйме скептично, якщо не огірчено цей вибір, мовляв, що можемо очікувати від Папи-поляка.

Ясно, що такі пересуди і емотивні міркування не можуть стати нормою нашого ставлення до понтифікату Івана Павла II. Насамперед тому, що узагальнення, нібито всі поляки неприхильні до українців у ґрунті речі не відповідає дійсності і є шкідливе для нас самих. Ми знаємо, поряд поляків, що ставилися вороже до українців, також таких, що у минулому й тепер виявили себе прихильниками українського народу. Подруге, позиція Вселенського Архиєрея не надається для того, щоб шкодити народові, з яким національна спільнота Папи в минулому мала конфлікти. Потретє, особистість теперішнього Папи не прозраджує ніяк таких настанов, радше навпаки, все говорить за тим, що він буде здійснювати свій високий уряд в дусі справедливости, братнього відношення до всіх, і в першу чергу, — як сам Іван Павло II заявив, — до тих, що є ,,переслідувані і зазнають несправедливости й дискримінації в соціяльному, господарському і політичному житті, що позбавлені свободи совісти й релігійної свободи''.

Він ніяк не обтяжений старими ресентиментами, не походить із т. зв. східніх земель колишньої Польщі, а в час війни був ще молодою людиною. Сам на власному досвіді пережив два тоталітаризми, і як добрий польський патріот і душпастир не може бажати іншим народам того, що далося так взнаки польському народові. Шляхетна постать нового Папи, який сам був борцем за релігійну і національну свободу свого народу і який сам зазнав дискримінації, дає всілякі ґарантії, що наші релігійні прагнення йому близькі.

\# \#
\#

Кардинал Войтила не мав багато безпосередніх контактів із справами Української Греко-Католицької Церкви в Польщі. На території його архиєпархії діє одна греко-католицька парафія в Кракові, яка відновлена на початку 1960 року. Щоправда, церква св. Норберта (в користуванні українців з 1808 року) не була повернена українській громаді, проте вони отримали до виключного користування каплицю при церкві св. Катерини в колишньому манастирі августинців. Греко-католицькою парафією в Кракові керує від початку її відновлення о. Митрат Микола Денько, який утримував добрі взаємини з кардиналом Войтилою. Ось приклад прихильного ставлення кардинала:

Деякі римо-католицькі священики звернули увагу нашому отцеві Митратові, щоб говорив проповіді по-польському тому, мовляв, що до каплиці і забудовань манастиря приходять і поляки та прислуховуються до нашого Богослуження. Коли про ці ,,поради'' своїх священиків довідався кардинал Войтила, мав сказати нашому отцеві: ,,Проповідуйте так, як досі робили''.

В обличчі труднощів, які зазнає наша Церква в Польщі, є відомим, що кардинал Войтила належав до тих польських єпископів, які заступали найбільш толерантне ставлення до греко-католиків. Теж відомо, що він дивився не лише на греко-католиків у Польщі, але й на становище Української Греко-Католицької Церкви під совєтами. Він добре ознайомлений з її долею, ліквідацією, як і зі станом римо-католиків в СССР, доля яких не могла його не цікавити ближче. Очевидна несправедливість акту ліквідації нашої Церкви і поставлення її поза законом не були і, віримо, не можуть бути поза сферою щирих турбот новообраного Папи.

Ми знаємо, що Папа Іван Павло II дивиться на віруючих Церкви в катакомбах як на джерело надхнення віри, як також розуміє, що терпіння одних накладає великий обов'язок на тих, що є вільними, включно з польською Римо-Католицькою Церквою. Така свідомість стає щораз більш поширеною в рядах польської ієрархії, молодшого священства та в колах католицької інтелігенції. На це є ряд доказів, і для нас це має бути суттєвим, а не тупі ресентименти до ,,русінуф'' чи обмежена ментальність шовіністів тим, що можуть десь копнути безборонних українців.

При всім гарячім патріотизмі людей типу Войтили, чесні поляки відкидають таку ментальність. Для них український фактор починає ставати важливим у сучасному і майбутньому східньоевропейському укладі, і саме вони бажали б зміцнення цього фактора.

Влітку 1976 року кардинал Войтила на чолі численної делегації польських єпископів і прочан побував на Евхаристійному Конгресі в Філядельфії. В час своєї візити в Америці, з власної ініціятиви він відвідав Український Науковий Інституту в Гарварді; цікавився, видимо, не так ,,конкуренцією'' українців полякам, але тим, як українці розбудовують інтелектуальну базу для зміцнення своєї субстанції на рідних землях. Учасники цієї візити стверджують, що це було наскрізь щире зацікавлення польського кардинала українською наукою, при чому він висловив признання та заохоту для діячів Гарвардського центру.

В Римі кардинал Войтила також цікавився станом українських справ, утримував контакти з речниками української духовної громади, а насамперед з Блаженнішим Патріярхом Йосифом. Він був на відвідинах в Українському Католицькому Університеті, де виголосив доповідь, хоч такі контакти із зрозумілих причин мусів трактувати дискретно.

\# \#
\#

Що може зробити новий Папа для нас?

Його солідарність з терплячими за віру і заява, що він матиме постійно їх на своїй увазі, уже обіцяє, що Іван Павло II, маючи безпосередній досвід з комунізмом, зуміє краще боронити неподільну релігійну свободу для всіх і всюди, як це робили чи роблять деякі інші достойники. Віримо, що дискримінація між греко- і римокатоликами, торгування за свободу одних коштом інших, не є і не будуть у його стилі. Треба сподіватися, що така настанова передасться і дипломатам т. зв. ватиканської ,,Остполітік''.

Як колишній архиєпископ Кракова, що мав деякий контакт з нашими вірними і пізнав їх потреби і кривди, Папа Іван Павло II напевно постарається, щоб ця наша спільнота вірних в діяспорі одержала свого єпископа. Треба вірити, що він так само усуне до решти усі застереження, що виникли з польського боку щодо канонізаційного процесу Слуги Божого Андрея. Яким надзвичайним ділом Провидіння було би те, коли б за управління Папи-поляка великий муж Української Церкви, до якого різні польські кола мали невиправдані претенсії і наробили йому за життя і вже по смерті стільки кривд, був канонізований в Католицькій Церкві!

Новий Папа заповів більш сумлінне виконання Соборових постанов, що їх бльокувала за понтифікату Павла УІ куріяльна бюрократія. Одним із актів Дру-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Барагура

ЯКЕ МАЙБУТНЄ ДИТЯЧИХ ЖУРНАЛІВ?

,,Лицем до молоді!", ,,Дорога молодим!", ,,Діти — наше майбутнє!", ,,Рік Дитини!" — це все модні пусті слова і крилаті фрази. За ними немає діл.

Погляньмо на дійсність: згуртована в юначих організаціях дітвора й молодь, хоча має на своїх стягах виписані грімкі, патріотичні гасла ,,Бог і Україна!", ,,Честь України готов боронити!", поголовно вживає англійської мови на сходинах і поза ними, на таборах, з'їздах, зустрічах. Те саме на перервах в українських цілоденних школах і на курсах українознавства. Українська мова тільки мова навчання, розговірна мова — англійська. Вдома те саме. Знання української мови примітивне, не вистачає дитині слів, щоб поправно висловитися.

Здвигаємо будівлю нашого національного життя проти всяких засад і правил архітектоніки організованої національно-державницької структури. Починаємо від дахів, веж, бань, ставимо їх на хистких стінах, складених з покоління, яке кінчається і відходить, зате занедбуємо найважливіше — покласти тривкі підвалини, на яких можна б поставити кріпкі стіни і щойно тоді звершити їх покрівлею. Занедбуємо дітей, юнацтво, молодь — оці життєтворчі кільця в ланцюгу національного життя. Будуємо й купуємо народні доми, школи, церкви, засновуємо університетські катедри, музеї, бібліотеки, архіви, ґалерії, але не думаємо про те, хто буде їх відвідувати, в них молитися, вчитися, студіювати, досліджувати, хто їх вестиме. Слушно сказав один поет про квітисту творчість свого сучасника: ,,Це церква, в якій немає Бога". У стосунку до порушеної тут проблеми, це мертві будівлі, паперові установи-фантоми без живих людей і їхнього творчого духа. Вже сьогодні фреквенція у школах маліє, церкви пустіють, священиків обмаль, молодечі організації корчаться.

У цій статті обговорюю одну важливу ділянку національно-культурного життя, а саме виховання дитини за допомогою друкованого слова в періодичній формі — журналу.

Коли наша еміграція після Другої світової війни прибула до нових країн поселення, ми мали п'ять журналів для дітей: ,,Наш Приятель", ,,Соняшник", ,,Готуйсь!", ,,Веселка" і ,,Юні Друзі" (не згадую тут юначих журналів). Тепер маємо три. Поступ, чи реґрес? Відповідь ясна.

Журнали, які залишилися при житті, чи радше животінні, виходять не тому, що мають читачів, а тому, що такі, як ,,Готуйсь!" обов'язково мусять передплачувати пластові новаки й тому, що за кожним із цих періодиків стоять організації чи установи, які їх видають і фінансують — Пласт, УНС, СУБ, а частинно підтримує їх громадянство пожертвами на пресфонд. Вони ніяк не втрималися б на пренумератах, бо кількість передплатників мінімальна, хоч передплата низька, між 5-10 дол. річно. Та й сам факт обов'язкової чи добровільної передплати не свідчить, що ці журнали мають читачів. Досвід показує, що тільки частина малих передплатників їх читає, більшість, отримавши журнал, навіть не бере його в руки. Він лежить новенький, чистенький без слідів дитячих пальчиків. І ніхто цим фактом не тривожиться — ні батьки, які передплачують журнал, чи то через примус з боку школи, чи організації, до якої їхня дитина належить, чи для заспокоєння власної національної совісти. Не турбуються цим ні виховники, ні вчителі, ні духовенство...

У цій статті не кричатиму ,,ловіть злодія!", тобто не скидатиму вини на нікого й не вибілюватиму людей, які відповідають за журнали, але об'єктивно поділюся з читачами спостереженнями на підставі свого 25-літнього досвіду редагування ,,Веселки". Розгляну різні аспекти проблеми, як діло виглядає зі становища видавців, редакторів, співробітників з одного боку й споживачів журналу — малих читачів та тих, що з рації своєї ролі повинні бути в журналі зацікавлені — батьків, виховників, учителів, духовників, врешті загалу громадянства. Бо причини такого невідрадного стану, який у недалекому майбутньому може довести до закриття дитячих журналів як непотрібного обтяження, мають своє коріння в обидвох зацікавлених сторонах.

При незаперечній необхідности журналів, при їх важливій ролі як одного з засобів всебічного виховання дитини, зокрема збереження її при українстві, при допоміжній ролі журналу в практиці виховного й навчального процесу, при його приступній ціні, мусимо ствердити, що тиражі наших дитячих журналів більше чим скромні, а коло читачів, охоплене їх впливом — мінімальне.

Батьки, які б повинні для добра своїх дітей не тільки передплатити журнал, але й заставити дитину читати, його вчителі й виховники, які повинні б користуватися ним та заохочувати своїх підопічних запренумерувати й прочитати його, врешті громадянство, яке повинно б спомагати його, цього не роблять. На своє оправдання вони дають різні причини: журнали нецікаві, скромно оформлені в порівень з чужомовними, пізно доходять до читача й через те втрачають актуальність і діти не хочуть їх читати, а вчителі не можуть користуватися ними.

Але найважливіші причини промовчують, а це: асиміляційно-денаціоналізаційний процес, що поступає швидким темпом, незнання дитиною української мови в межах необхідних сприймати друковане слово, загальне читацьке лінивство спричинене телевізійними програмами та погонею дітей за дешевими розвагами, брак контролі батьків над дітьми та потурання батьків згаданим явищам в ім'я неправильно зрозумілої батьківської любови. Маємо тривожні, майже неймовірні вісті, що багато батьків відохочують дітей читати й відмовляються передплатити український журнал, хоч учителі цього вимагають, як доповнення підручника і допоміжну лектуру.

Не заперечуємо, що багато закидів і претенсій батьків, вчителів і виховників до дитячих журналів слушні. На всі ці раніше подані ними причини нечитання журналів дітьми дамо вияснення зі становища видавців і редакторів, але на останню, промовчувану групу причин, хай вони самі дадуть собі відповідь...

При найкращій волі й бажанні і з найвищою фаховою підготовою та кваліфікаціями наші видавництва через об'єктивні причини не можуть дати таких зовнішньо високовартісних журналів, як це роблять чужомовні, бо ми мініятюрне суспільство, яке не розпоряджає потрібними до цього ні матеріяльними засобами, ні талантами, хоч ідейно-виховно наші дитячі журнали при найскромніших засобах перевищують чужомовні.

І так бачать їх чужинці. Професор Фарлей — Дікінсон університету, Джеймс Фрейзер, який цікавиться етнічною дитячою пресою й книжковими виданнями, ознайомившися з ,,Веселкою". написав до редакції листа: ,,Який чудовий журнал редаґуєте!"

Часті й довготривалі страйки типографічних працівників свідчать про тяжкі видавничі умови державницьких народів. Що ж тоді говорити про наші видавництва, які не всилі мати ані так влаштованих друкарень, ані оплати кваліфікованих технічних працівників. Треба мати на увазі, що на низькі наклади, які мають наші журнали, тяжко дістати папір, бо його розподілювачі, які обслуговують видавництва з мільйоновими накладами, незацікавлені в доставі паперу на три-чотири тисячі тиражу, на який спроможні ми. Те саме з друкарською фарбою, виготуванням кліше чи фото, з переплетеннями. Ми не можемо зорганізувати мережі своєчасної достави журналів модерними методами й засобами — літаками, кур'єрами, агентствами, доставою до домів, але мусимо слати їх поштою. Кошти таких посилок,

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Біляїв

ПАНАРОМА УКРАЇНСЬКОГО ,,ГОЛОКОСТУ"

(Доповідь, виголошена на жалобних урочистостях у 45-ту річницю голоду, вшанування якої відбулося в неділю, 22-го жовтня ц. р. в Бавнд Бруку).

[1]

Замучений на Соловках московськими катами Євген Плужник в одній із своїх ранніх поезій сподівався опроміненого людським щастям життя, яке настане після революції 1917 року.

Я вірю — на рала перекують мечі,
І буде родюча земля — не ця.
І будуть одні ключі
Відмикати усі серця!
Я вірю — це буде так:
Пшеницями зійде кров
І пізнають люди на смак
Любов.

У двох коротких реченнях визначного поета сконцентрована багатьох його сучасників візія життя в майбутній Україні. Людині XX сторіччя, яка ще не мала досвіду життя в тоталітарній системі, у нічному кошмарі не увижалось життя прийдешньої доби, коли якраз навпаки — рала перекують на мечі, в якій одні ключі — ключі тюремної варти — відкриватимуть усі серця, в якій кров'ю незчислених жертв зійдуть злаки терору, в якій не любов, а людське тіло пізнають на смак не люди племені кам'яного віку, а люди старої християнської, козацької нації — України!

Багато пізніше в поетичнім осмисленні тієї неймовірної доби інший видатний український поет, Юрій Клен, так змалював не вимріяну, уявну, але правдиву дійсність:

,,дай подивімося в маґічне скло,
і ти побачиш, як пожар той гасне,
і як над димом згарища зійде
доба бадьора, радісна і щасна''.

І чув я відповідь: ,,Доба гряде,
Якої світ не бачив ще ніколи.
Поглянь, яка країну доля жде!''

І розстелилось перед нами поле,
Неоране, поквітле бур'яном.
Ген аж під обрій степ був мертвий, голий.

В низьких житах, не торкнутих серпом,
блакитні трупи брякли і чорніли.
Той степ дрімав глибоким скитським сном.

А похований на цім освяченім місці один із найвидатніших поетів не тільки України, а цілої Слов'янщини, Тодось Осьмачка, у неперевершенім в новітній поезії творі ,,Поет'', творі, що своїми октавами стукає водночас в серце людини і в сумління доби, залишив нам панораму національної української трагедії:

Де душогубство звільнене від пут
Сплюндровує пожежами оселі,
Спочатку весь повибивавши люд,
щоб і без стріхи жадної і стелі
вгрузали стіни у ямистий ґрунт
прикиданої попелом пустелі
і тільки щоб осмалені стовпи
пристромлювали мовчазні степи,
. . . .
і де хати ще цілі у селі
через незнані плюндрівні закони,
хоч з їх і викидали москалі
і двері й лутки, й інші перепони,
. . . .
Бо ви, в людей віднявши волю й хліб,
самих прете в загони, мов скотину,
де дужчих зламуєте об поріг
і в землищах привалюєте їх.

І світ не знатиме того великий,
хто відбивав зрівнялівську орду,
тамуючи у серці муку й крики,
аби не виявити там біду,
яка говорить що у цей час дикий,
коли бажаєш думу молоду
з'єднати, то з'єднаєшся з шпіоном
і з Юдою зустрінешся поклоном...''

Минулі події в потоці часу стають абстракцією для нового покоління. Тільки мистецтво спроможне перекидати тривалі мости між епохами і поколіннями, тільки мистецтво спроможне переносити трагедію минулого з площини історичних студій в площину людських почувань і переживань. Схеми і діяграми, колонки статистичних обліків, наукова термінологія (демографічна катастрофа, штучний голод тощо) — все це, безумовно, має своє відповідне і потрібне місце в літописі національної трагедії України. Але сам сухий науково-публіцистичний стиль, об'єктивно-пристрасний дослідницький тон писань про голод в Україні в 1932-33 роках не в стані перелити в серця нового покоління жах тієї доби, ,,якої світ не бачив ще ніколи''.

Бо те, що дослідники називають демографічною катастрофою в Україні, було ж насправді повільною, тяжкою і повною мук смертю мільйонів людей. Кожна жива душа з отих 6-ох чи 10-ох мільйонів вмирала подібною, насильною смертю, кожну живу душу було позбавлено можливости застосувати свої мрії, стремління, таланти, досвід і труд у тягу нормального людського віку. А діти і молодь були взагалі позбавлені насильною смертю їхнього майбутнього. З кожною невинною молодою душею з життя в таємницю смерті переставились ще нерозквітлі таланти, а, можливо, і генії України і людства. Кожна індивідуальна смерть була незамінимою втратою для України, кожна смерть була ударом, завданим ворогом біологічно-духовому потенціялові української нації в середині XX сторіччя, удару, наслідки якого ще й сьогодні важко усвідомити.

Але певним є, що і задумом, і безоглядністю та жорстокістю, кількістю жертв штучно створений в Україні голод ще й донині лишається найбільшим злочином народовбивства в історії людства. Потворність цього злочину підкреслюється коротким часом його тривання, за мирного часу, в країні з традиційно упорядкованим і добре розвиненим сільським господарством, при відсутності стихійного лиха.

Які ж були мотиви того злочину, доконаного на безборонному і поневоленому народі? Навіть серед нашої спільноти, не говорячи вже про сторонній світ, можна почути пояснення, що причиною голоду було фанатичне доктринерство комуністичної партії, започаткований новими тиранами колосальний соціяльний експеримент, потреба прискореного темпу індустріялізації, ліквідація заможного селянства, як клясово-ворожого новій системі тощо. І всі експоненти таких поглядів уважають винуватцями того злочину комуністичний московський уряд на чолі із Сталіним.

Але є ще один мотив у злочині Москви, і то найважливіший мотив у прийнятім у світі понятті народовбивства — мотив національного характеру. Якщо ми не підкреслюватимемо саме цього мотиву, ми ні світові, ні нашим дітям не розкриємо цілої правди про голодомор 1933 року. Тодось Осьмачка писав в ,,Ротонді душогубців'', що ,,скотина може обійтися й без правди, а людині вона дуже потрібна...''

Так як і кожний уряд в історії людства, московський уряд не діяв у історичній порожнечі. Ленін першим обов'язком революції уважав збереження неподільности російської держави. Поняття імперії він замінив поняттям інтернаціоналу — глобального суспільства, в якому під владою Москви ,,племена самі себе замісять в орду розлюченого загалу'' (Т. Осьмачка). Ленін цього досяг коштом великих жертв і руїн в часі загарбницьких воєнних кампаній проти новопосталих в межах імперії національних незалежних держав, кампаній, які московська історіографія облудно окреслює поняттям ,,громадянська війна''.

Як спадкоємець імперіяльної влади, комуністичний московський режим став також спадкоємцем великодержавного комплексу, в якому на протязі віків формувалась типова російська психіка — суміш вищости, шовінізму і просто расової нетерпимости до інших народів, особливо ж до підневільних народів і до їхніх національних стремлінь.

[Продовження буде]

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ІНТЕНСИВНОЇ ЗБІРКИ НА III СКВУ!

ВИЯСНЕННЯ

У видані ДОБРУС-ом книзі Д-ра В.ГРИШКА до 45-ої річниці штучного голоду під назвою „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОКОСТ , 1933" через недогляд не подано, що обкладинку зроблено за картиною мистця В. ЦИМБАЛА „1933 р."

Про це надруковано вкладку, яка повинна була бути вкладена в кожну книжку. При видрукуванні решти накладу, це буде виправлене.

ГОЛОВНА УПРАВА ДОБРУС-у

Союз Українок Америки 108-ий Відділ
і
Український Народний Дім
в Ню Гейвені, Конн.
запрошують Вас з Родиною та Приятелями на

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ

які відбудуться
дня 18 листопада 1978 р., о год. 8:30 веч.

Stratford Armory, Armory Rd., Stratford, Conn.
Оркестра „Рушничок" з Канади
Білети і столи просимо замовляти у пань:
Марія Антонишин, 795-6959, Павліна Волинець, 795-6200

УПРАВА НАУКОВОГО Т-ва ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
складає найщирішу подяку за щедрий дар
в сумі 3,000 (три тисячі) долярів
які зложили в пам'ять померлих передчасно синів,
а саме:

сл. п. Ярослава Ореста
дипломованого інженера,
що помер на 52-му році життя,
і
сл. п. Лева Богдана
музиколога і магістра бібл.,
що помер на 43-му році життя —

Детройт, Міш. ПЕТРО і АННА ФИЛИПІВ

З великим смутком повідомляємо Приятелів і Знайомих,
що в суботу, 14-го жовтня 1978 року,
відійшла від нас
наша Найдорожча
МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

сл. п. ЄЛИСАВЕТА з МУЗИКІВ КОЗИНСЬКА-ОЛЕКСИШИН

народжена 6-го липня 1896 р. у Львові.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 16-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Maple Hill Chapel в Гартфорді, Конн.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 17-го жовтня 1978 р., о год. 10-ій рано з церкви св. Михаїла в Гартфорді, на кладовище св. Михаїла в Glastonbury, Conn.

Горем прибиті:
діти:
БОГДАН КОЗИНСЬКИЙ
РОМАН ОЛЕКСИШИН з дружиною МАРТОЮ
АННА ОЛЕКСИШИН
сестри:
МАТИЛЬДА ГОДОВАНСЬКА з мужем ЮЛІЯНОМ, дітьми, внуками і правнуком
ЕЛЄОНОРА ЯНЕЧЕК з дітьми і внучкою
ВІЛЬГЕЛЬМІНА ЄХ з мужем ЮРІЄМ
внуки:
ПЕТРО КОЗИНСЬКИЙ
МАРІЯННА КОЗИНСЬКА-ЕНДЕ з мужем КАРЛОМ
УЛЯНА ОЛЕКСИШИН
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і в Европі

Наукове Товариство ім. Шевченка
Делеґатура
Українського Вільного Університету
при співпраці
Шкільної Ради при УККА
повідомляють, що

ВИСОКОШКІЛЬНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

відбуваються кожного тижня
в такому порядку:

Четвер: 6-8 год. вечора, проф. В. Лев — українська мова й етнографія.
П'ятниця: 6-8 год. вечора, проф. Є. Федоренко — українська література XX століття.

- Передбачуються також лекції із історії, географії та журналістики.
- Дні й години будуть установлені після зголошення студентів.

Лекції відбуваються в приміщеннях НТШ.
Тел. (212) 929-7622

Управа Курсів

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці
запрошує Вас на
ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КЕРАМІКИ
ВОЛОДИМИРА КОРОЛИКА
і КАРТИН
ЯРОСЛАВА СТАДНИКА
в неділю, 29-го жовтня 1978 року о год. 1-ій по пол. в Ґалерії ОМУА при 136 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Виставка буде відкрита в будні — 6-8 веч. та суботи і неділі — 1-8 веч. і триватиме до 5-го листопада 1978 року.

Ділимося сумною вісткою з Друзями і Знайомими, що 20-го жовтня 1978 року відійшов у Вічність

бл. п.

ТЕОДОР БАЛКО

Покійного поховано на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Гластонбері, Конн.

В глибокому горю:
дружина — СТЕФАНІЯ
син — БОГДАН
доня — ХРИСТИНА з мужем АДРІЯНОМ
брат — ОСИМ з дружиною
брат — ВОЛОДИМИР з родиною

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

НЕДІЛЯ, 29-го ЖОВТНЯ 1978 р. Год. 5-та по пол.	ПЕРШЕНСЬКІ ЗМАГАННЯ КОПАНОГО М'ЯЧА ШЕЙФЕР ЛІГИ	ПЛОЩА FARCHERS GROVE UNION, N.J.

УСТ ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — БРИДЖВОТЕР РАРІТАН СК

Субота, год. 2-га — „Ч. Січ" (новаки) — Фріголдер СК (новаки), Орандж Парк
Субота — год. 3-тя — „Ч. Січ" (учні) — Персипені-Ґрін (учні) в Персипені
Субота — 3-тя — „Ч. Січ" (юнаки) — Рамапо (юнаки) в Рамапо

Любителі українських дружин, підтримуйте їх на площах змагань!

УПРАВА
НАУКОВОГО Т-ва ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА
складає найщирішу подяку за щедрий дар
в сумі 200.00 долярів,
які зложив в пам'ять Доброго Друга
сл. п. д-ра Осипа Любчака

Ню Йорк, Н. Й. Д-р КОНСТАНТИН КЕБАЛО

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 24-го жовтня 1978 року, з Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність, на 94-му році трудолюбивого життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІД

бл. п.

ІВАН ФАРІОН

б. довголітній учитель на Рідних Землях (село Пакість-Нагірне, Мостиського району), у таборах переселення в Австрії і поселенні в Аргентині й в Америці, учасник Визвольних Змагань Української Галицької Армії.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 27-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Музика і Син в Чікаго, Ілл.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в суботу, 28-го жовтня 1978 року, о год. 10-ій ранку в українському католицькому соборі свв. Володимира й Ольги в Чікаго, а опісля на цвинтарі св. о. Миколая.

У глибокому смутку:
дружина — КАТЕРИНА
сини:
ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
ЕВГЕН з дружиною ОКСАНОЮ
внучка — МАРТА з мужем ЗЕНОНОМ ФОРОВИЧЕМ
внуки: ГАНУСЯ, ЮРІЙ, ЗЕНОН, ТАНЯ
правнуки: РОМАН, ОЛЕКСАНДЕР
Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

Управа Літературно-Мистецького Клюбу
повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться
у п'ятницю, дня 10-го листопада 1978 року, о год. 7:30 вечора у приміщенні Клюбу.

ПРИСУТНІСТЬ ВСІХ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВА!

Голова — Інж. Т. ГРИЦАЙ *Секретар* — МИХАЙЛО КУЧЕР

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мойого Дорогого БАТЬКА

бл. п. ОРЕСТА ВИСЛОЦЬКОГО

ВІДБУДЕТЬСЯ
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на могилі в Бавнд Бруку, Н. Дж.
дня 5 листопада 1978 р., о год. 2-ій по пол.

ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
в середу, 15-го листопада 1978 року
в церкві св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., Люрді, Франція, Кракові і Лігніці, Польща

Дочка — І. ЛИТВИН з Чоловіком

42-ий ВІДДІЛ ООЧСУ і ТУСМ в ГЕМСТЕД, Н. Й. - *запрошують на*

О С І Н Н Ю З А Б А В У

в суботу, 11-го листопада 1978 р., в залі Укр. Кат. Центру св. Володимира, 226 Uniondale Ave., Uniondale, N.Y.
Оркестра „Сучасність" — Івана Ґоча, Торонто, Канада
Вільні напитки від год. 8-9 веч. Резервувати столики — (516) 485-0149

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Спортова Ланка „КРИЛАТІ"
при Осередку СУМА в Йонкерсі, Н. Й.,
запрошує Всіх на

ВЕЛИКІ ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

Гратиме оркестра „ІСКРА" під проводом О. Кузишин - Я. Палилик

Субота, 4 листопада 1978 р., о год. 9-ій веч.
Український Народний Дім
301 Palisade Avenue, YONKERS, N.Y.
Столики замовляти: С. Палилик, (914) 965-6971, веч.

Під патронатом
Українського Конгресового Комітету Америки *та* Комітету Українців Канади
з нагоди 30-ліття існування ансамблів СУБ
та у часі 3-го Світового Конгресу Вільних Українців
відбудеться

ВЕЛИКЕ КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ

ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ
„ГОМІН" Диригент ЯРОСЛАВ БАБУНЯК, Акомпаньятор ВІЛЯМ ДЖОНС

НАРОДНОГО БАЛЕТУ
„ОРЛИК" Хореографи: ДМИТРО ПАРАДЮК, МАРІЯ БАБИЧ

ТЕНОРА і БАНДУРИСТА **ВОЛОДИМИРА ЛУЦЕВА**

ПОРЯДОК КОНЦЕРТІВ:

1) Четвер, 9-го листопада, о год. 8-ій веч. — ГАМІЛЬТОН, Онт.
Заля: Delta Collegiate, 1284 Main St. East, Hamilton, Ont.
2) П'ятниця, 10-го листопада, о год. 8-ій веч. — ВІНДЗОР, Онт.
Заля: слідкувати за місцевими оголошеннями
3) Субота, 11-го листопада, о год. 7:30 веч. — ЧІКАҐО, Ілл.
Заля: Lane Technical High School, 2501 West Addison, Chicago, Ill.
4) Неділя, 12-го листопада, о год. 4-ій по пол. — КЛІВЛЕНД, Огайо
Заля: Normandy High School
5) Вівторок, 14-го листопада, о год. 8-ій веч. — БОФФАЛО, Н. Й.
Заля: McKinley High School Auditorium, 1500 Elmwood Ave., Buffalo, N.Y.
6) Середа, 15-го листопада, о год. 7:30 веч. — РОЧЕСТЕР, Н. Й.
Заля: East Ridge High School Auditorium, 2350 Ridge Rd., East Rochester, N.Y.
7) Четвер, 16-го листопада, о год. 7-ій веч. — СИРАКЮЗИ, Н. Й.
Заля: Fowler S.H. School Auditorium, 227 Magnolia St., Syracuse, N.Y.
8) П'ятниця, 17-го листопада, о год. 7:30 веч. — ІРВІНҐТОН, Н. Дж.
Заля: Irvington High School, Clinton Avenue, Irvington, N.J.
9) Субота, 18-го листопада, о год. 7-ій веч. — ТРОЙ, Н. Й.
Troy Music Hall, Second and State Sts, Troy, N.Y. Квитки 6, 5 і 2 дол. для студентів, можна їх набути: Romanation Jeweler, Troy, N.Y., tel (518) 272-0643 або Kolody and Hope, Troy, N.Y., tel. 272-8579
10) Неділя, 19-го листопада, о год. 4-ій по пол. — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.
Заля: слідкувати за місцевими оголошеннями
11) Понеділок, 20-го листопада, о год. 7:30 веч. — СОЮЗІВКА, КЕРГОНКСОН, Н. Й.
Заля: Концертова заля Союзівки
12) Вівторок, 21-го листопада, о год. 7:30 веч. — ЙОНКЕРС, Н. Й.
Заля: Українського Народного Дому, 301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.
13) Четвер, 23-го листопада, о год. 6:30 веч. — НЮ ЙОРК, Н. Й.
Заля: „Карнеґі Гол", Конгресовий Концерт СКВУ, Carnegie Hall, New York, N.Y.
14) П'ятниця, 24-го листопада, о год. 7:30 веч. — ВАШІНҐТОН, Д. С.
Заля: Archbishop Carrol High School Auditorium, 4300 Harewood Rd. N.E., Washington, D.C.
15) Субота, 26-го листопада, о год. 6:30 веч. — ДЕТРОЙТ-ВОРРЕН, Міч.
Заля: Fitzgerald High School Auditorium, Nine Mile Road and Ryan, Warren, Mich.
16) Неділя, 26-го листопада, о год. 5-ій по пол. — ТОРОНТО, Онт.
Заля: Massey Hall, Toronto, Ont.

Набувайте квитки заздалегідь, щоб пізніше не жаліти. За подробицями набуття квитків, адрес заль і т. п. слідкуйте за місцевими оголошеннями.

УСІ НА КОНЦЕРТИ НАШИХ ГОСТЕЙ З ЕВРОПИ!

НА ПОРОЗІ ПОНТИФІКАТУ...

(Закінгення зі стор. 2)

го Ватиканського Собору, що був знехтований, і є Декрет про Східні Церкви. Переведення цього документу в життя згідно з його духом і літерою змінило б на краще статус нашої Церкви у розсіянні та дало б завдаток на її відродження на матірних землях.

Постійний голос в обороні пригнічених і переслідуваних, вимога від урядів основної справедливости, як передумови всякого трактування з ними, а не потурання їм, піднесуть моральний престиж Ватикану, як також призведуть до звільнення Церкви від зайвого балянсу псевдодипльоматії і маніпулювання. Де йдеться про справедливість, право на свободу совісти, оборону переслідуваних не може бути місця для такого роду дипломатії. Нам видається, що новий Папа це розуміє і послідовно передасть цю настанову усій адміністрації Вселенської Церкви.

Як людині, що науково глибоко ознайомлена і осмислила релігійну проблематику у Східній Европі, як тому, хто близько спостерігав долю Церкви сусіднього йому народу, новому Папі не повинні бути чужими наші церковні змагання. Як поляк і слов'янин, Папа Іван Павло II повинен би здобутися і на жест приязні супроти народу, так само, якщо не більше, битою долею, як і поляки. Може якраз він, більше, аніж хто інший, покликаний задосить учинити українцям за багато прикрих речей у минулому, які притьмарили відносини між двома близькими народами. До цього повинні його спонукати його шляхетна особистість, висока позиція і велика візія Церкви на Сході Европи та й у світі, бож „noblesse oblige". Це, очевидно, стосується і нашої сторони.

А може й наша задушевна мрія — визнання Апостольським Престолом Українського Католицького Патріярхату прийде з рук і за благословення саме Папи-поляка і, як не дивно, але передбачення нашого Блаженнішого Отця, висловлене до покійного Папи Павла УІ, може сповниться за нового, щасливо розпочатого понтифікату Папи Івана Павла II. Ми маємо на увазі те (згадане в попередній статті про Івана Павла І), що сказав наш Блаженніший до Папи Павла у справі Патріярхату : ,,Якщо Ви, Ваша Святосте, не визнаєте наш Патріярхат, то зробить це Ваш наступник, а якщо не він, то його наступник''.

\# \#
\#

Якось дивно і незрозумілим Божим помислом здійснюються у виборі Святішого Отця Папи Івана Павла II, нашого нового Вселенського Архиєрея, інтуїтивно відчуті прогнози, висловлені письменниками Маврикієм Вестом у його романі ,,Черевики рибалки'' та Мартином Малякі в його фасцинуючій книзі ,,Останній конкляве'' про те, що найближчим Папою нашого часу буде людина, випробувана в горнилі переслідувань і релігійної ревности, що зможе привести до відродження цілої Церкви. Дивні діла Господні!

ЯКЕ МАЙБУТНЄ?...

(Продовження зі стор. 2)

хай і ,,другої кляси", високі, а пошта доставляє їх пізно, часті страйки, зокрема канадської пошти, роблять доставу журналів практично неможливою. Це труднощі видавничо-технічні, адміністраційні й експедиційні. Пошта робить труднощі, коли передплати невирівняні, а в нас після — і не платників більше, чим передплатників.

Але є ще й труднощі духовного порядку — редакційні. Поява наших журналів можлива тільки тому, що їх редактори і співробітники роблять свою працю з громадського обов'язку, безкорисно, або за ,,символічний" гонорар у вільний від заробіткової праці час, жертвуючи відпочинком, хоч така праця вимагає повногодинного затруднення й повинна бути джерелом прожитку.

Засоблення журналів текстовими, ілюстраційними, нотними та розваговими матеріялами теж відбуваються на добровільній базі і тому доплив їх несистематичний, випадковий, доривочний, спізнений. Годі робити в авторів замовлення на писання і ставити їм реченці чи вимоги, коли це безкорисна, або низько платна праця.

Співробітників мало, бо наше суспільство мікроскопійне і трудно знайти між ними достатню кількість літературно-мистецько й педагогічно обдарованих людей, що могли б на рівні, фахово обслуговувати потреби та заспокоювати вимоги малого читача. Більшість теперішніх редакторів і співробітників дитячих журналів — це люди старшого віку, їхні творчі спроможності меншають, деякі вмовкають зовсім, а на їхнє місце немає зміни, бо поміж людьми молодшого віку письменницьких талантів із педагогічним нахилом до писань для дітей обмаль.При тому вони не володіють достатньо українською літературною мовою,а ті,які могли б присвятитися малим читачам, бажають своєю працею заробити на прожиток.

Багато батьків неслушно узалежнює передплату від обставини, хто є його видавцем — УНС, СУБ, Пласт, СУМ, католицькі кола, чи вишельці зі Східніх Земель України. Такий підхід неправильний, бо в дитячому журналі немає місця на світоглядові, ідеологічні, політично-партійні, віровизнаневі чи регіональні різниці. Якщо журнал має виховну вартість, є нарівні під літературно-мистецьким поглядом, стоїть на національно-державницькій плятформі, змагає до виховання молодої людини в дусі українського виховного ідеалу, зберігає християнсько-моральні засади — кожна дитина може його з пожитком читати.

Такий фактичний стан, в якому працюють і виходять наші журнали для дітей.

Заходить питання, що краще: чи припинити появу цих журналів, чи продовжувати їх, не зважаючи на їхні недоліки, поки ще є здібні, охочі і спроможні люди цю невдячну, але з національного боку конечну працю виконувати громадським порядком.

Легко закрити видання, але тяжко, а то й неможливо відновити його чи покликати до життя нове. Над цією проблемою хай призадумаються родина, школа, Церква, юначі організації та загал громадянства.

Бо ,,спускатися на дно" недоцільно й передчасно...

До авторів статтей і дописів

Звертаємось до шановних авторів статтей і дописів, щоб їхні матеріяли, по можливості, були написані на машинці і щоб поміж рядками цього машинопису, евентуально рукопису, був подвійний відступ. Редакція приймає тільки оригінальні матеріяли.

Дописи про відзначування національних річниць, пов'язаних із специфічною датою, таких як: 22-го січня, Листопадові дні, Крутянські імпрези, березневі Шевченківські свята, різдвяні чи великодні та інші імпрези — присилати не пізніше, як 10 днів після влаштування даних імпрез.

[illegible]

День Союзянки в Чікаго

Окружна Управа СУА разом із своїми Відділами успішно влаштувала „День Союзянки" 1-го жовтня ц. р. у залі Собору св. кн. Володимира в год. 1-ій по полудні. Цей день наша Округа присвятила 35-літтю журналу „Наше Життя". Голова Окружної Управи Марія Юзефович привітала численно зібране жіноцтво, представників українських фінансових установ, товариств та організацій, як також редактора журналу ,,Наше Життя" Уляну Любович, представляючи її присутнім, які зустріли її довготривалими оплесками.

Перевівши молитву, голова передала дальше ведення програми того святкового дня культурно-освітній референтці проф. Вірі Боднарук. Референтка, привітавши всіх — запросила до обіду, що його приготовила Марія Родак, членка 36-го Відділу, разом із своїми союзянками. Молодші союзянки із 10-го і 29-го Відділів справно подавали страви на прикрашені квітами столи.

Опісля ведуча програмою, представила всіх осіб за головним столом, де крім голови Округи М. Юзефович і почесної членки Окружної Управи та членки СФУЖО Любослави Шандри — на почесному місці сиділа редактор ,,Нашого Життя" Уляна Любович", а також голови всіх Відділів нашої Округи.

Після представлення присутніх делегатів різних установ та організацій проф. В. Боднарук привітала редактора журналу, подавши його характеристику і велике значення для українського жіноцтва у вільному світі. Вона закінчила словами: ,,Сьогодні, коли ворог в Україні змагає до повного знищення нашої культури й ліквідації мови, ми своєю працею в журналі повинні дати відсіч для його зазіхань і стати на оборону наших святощів..." Відтак вона попросила до слова редактора У. Любович, яка коротко розповіла про початки жіночої преси на рідних землях і на еміграції, а потім довше спинилася біля ,,Нашого Життя" в його 35-річчя. Переповідаючи історію початків цього журналу, вона представила докладно всі труднощі, які доводиться поборювати при видаванні журналу та про його велике значення для нашого жіноцтва і всієї української спільноти.

Опісля діти союзянок із 101-го Відділу — Ліза Бандура, Тамара Данилюк, Христя Гриневич і Адріян Горб подали їй китицю червоних троянд із вдячности за ,,дитячу сторінку" в цьому журналі. Представники й делегати всіх товариств та організацій складали свої привіти, передаючи грошові датки на пресовий фонд журналу. Один привіт був навіть ,,навесело". А саме за ініціятивою письменниці та колишнього редактора ,,Дитячої сторінки" ,,Нашого Життя" Ганни Черінь, присутні при згаданому столі розіграли виграшу на курячу лапку, яка ще залишилася на полумиску. Зібрано 11 дол. на пресфонд журналу і Г. Черінь вітаючи редактора Уляну Любович передала їй цю суму із побажанням успіхів у дальшій, так важливій праці. Присутні радісними оплесками прийняли цей оригінальний привіт.

Письмові привіти відчитала проф. В. Боднарук, заповівши мистецьку програму, що її започаткувала Марія Дорожинська, членка 84-го Відділу читанням твору Уляни Любович із збірки спогадів ,,Розкажу вам про Казахстан", а саме ,,Дзеркало, дзеркало, скажи мені правду". Цей твір про сувору дійсність життя українців на далекому засланні в Казахстані викликав помітне враження на присутніх. Далі, вокальне тріо ,,Пісня" із 29-го Відділу СУА відспівало чотири пісні: ,,Мати ходить на курган", муз. Пашкевича сл. Луценка, ,,Зелені поля" Рича Дера (з англ.), ,,Два потоки з Чорногори" муз. Кос-Анатольського, сл. Петренка і ,,Село" сл. Т. Шевченка, муз. Гнатишина. Першу пісню присвячено п-і Уляні Любович. Виконавці: Віра Джулинська, Наталка Масник, Люся Олексюк, акомпаньямент — Оксана Оришкевич, мистецький керівник Христина Ковальська-Рущицька.

Під кінець організаційна референтка Окружної Управи Марія Наваринська насвітлила організаційну сторінку ,,Нашого Життя". Як кожного року на ,,День Союзянки" наділюється відзначення для деяких Відділів за їхню діяльність, так цього разу редактор У. Любович відмітила два Відділи, а це: 29-ий і 101-ий за їхню діяльність.

Цей надзвичайно успішний ,,День Союзянки" закінчено гимном Союзу Українок, що його відспівало тріо ,,Пісня", а всі союзянки їм допомагали.

На другий день, у понеділок, Уляна Любович, відвідуючи українські установи, не поминула і Українського Музею, який їй дуже подобався, а перед усім 12-тисячна бібліотека, якою наш Музей гордиться. Увечері в домівці СУА відбулася зустріч редактора із членами Окружної Управи та всіх інших союзянок зацікавлених долею ,,Нашого Жирря". Редактор докладно розказала про його редагування, про всі труднощі та недоліки. Потім присутні за перекускою ставили їй питання і піддавали різні думки, як ще можна б зробити наш журнал кращим та цікавішим для всіх читачів, між якими не бракує і чоловіків. Редакторка на все давала вичерпні відповіді, приобіцявши сповнити всі бажання союзянок. При дружній гутірці скоро пройшов час і ми всі, бажаючи п-і Уляні Любович якнайкращих успіхів, попрощали її в дорогу до дальшої невсипущої праці.

Р. Турянська

Вступайте в члени УНСоюзу!

Богдан В. Сперкач піяніст-віртуоз

Прізвище Богдана Сперкача стало вже давно відомим не лише в музичних колах Маямі на Фльориді, але також у Філядельфії, Чікаґо (де він тричі виступав на концертах як піяніст-соліст), на Союзівці та в інших містах. Найстарший син п-ва Бориса і Іванни Сперкачів вже на 6-му році життя почав вчитися гри на фортепіяні. Першою вчителькою була його мати, яка відкрила музичний талант сина, а згодом почав Богдан вчитися у п. Оранського у Філядельфії. Коли родина п-ва Сперкачів перенеслася до Маямі, продовжував він своє навчання у п-і Наталі Климкевич, відомої піяністки та вчительки гри на фортепіяні. 9-річний юнак, після два і піврічного навчання отримав свою першу нагороду в 1965 році на Всеамериканському фортепіяновому конкурсі в Остен, Тексас.

У січні 1966 року виступив Богдан як соліст Маямської Симфонічної Оркестри. Маямський тижневик ,,Нюс Пост" назвав Богдана музичним генієм за його перфектну технічну гру та фотографічну пам'ять. Богдан виступав на всіх імпрезах нашої маямської громади, як акомпаньятор хорів, солістів, а найчастіше як соліст-піяніст. Його виступи були завжди найбільшою атракцією.

Дня 15-го травня 1966 року, як 10-річний юнак виступив Богдан з нагоди Конвенції УНСоюзу, 21-го травня 1967 року виступив він вдруге в Чікаґо на ювілейному концерті в честь Патріярха Йосифа. У статті ,,Виступ 11-річного піяніста Богдана Сперкача" (,,Свобода" з 17-го червня 1967), написав про нього композитор Василь Шуть: ,,Богдан виконував свою програму з такою легкістю та зрозумінням, що хотілося забути, що це грає дитина, худенький 11-річний хлопчик. Слухачі з великим ентузіязмом сприймали кожну точку його програми. Високорозвинена техніка пальців і блискучі октави свідчили, що рік не пройшов даром. Він грає з душею, з відчуттям та своєрідною інтерпретацією духу автора. Його чудові переходи з форте до ніжного піяна і м'який удар робив на слухача незатерте враження".

Дня 23-го квітня 1967-го року мав Богдан свій концерт у Філядельфії в залі Етикел Сосаєті. Він виконав твори Бетговена, Баха, Шопена, Шуберта як також твори українських композиторів Косенка, Рудницького, Шутя та інших. Талановитий 11-річний віртуоз тримав в захопленні публіку на протязі всього свого концерту. (,,Вільний Світ" з 15-го травня 1967-го року.) У липні 1968 року виступив Богдан із фортепіяновим сольом на Союзівці. У статті ,,Наші молоді таланти" (,,Свобода" з 31-го липня 1968 року) писав про Богдана наш відомий музичний рецензент Теодор Терен-Юськів: ,,Було справді цікаво почути на припадковому виступі, хоч і в літню горяч та на миршавому фортепіяні, молоденького піяніста Б. Сперкача. Про нього ж бо пишуть у нашій — і не тільки у нашій — пресі вже від кількох років як про т. зв. ,,Вундеркінда". На жаль великий і претенсійний Ню Йорк і досі не спромігся спровадити його, щоб дати людям нагоду почути його талант. А талант його таки величенький. Це 12-річне хлоп'я грає із ноншалянцією, без зайвої ексальтації, з подиву гідною технікою, блискучою пам'яттю".

П'ять років тому вступив він до музичної школи при Маямському університеті, і зразу як один з найздібніших учнів отримав повну стипендію на музичні студії, яка в нього до сьогодні. Його постійною вчителькою є відома піяністка Маямського університету д-р Розаліна Закcстайн. 8-го травня 1977 року отримав Богдан науковий ступень бакаляра музики. Перший в історії тієї школи дістав Богдан найвищу оцінку, а саме ,,сумма кум лявде". Варто при цьому зазначити, що прізвище Богдана появилось у 1977 році в книжці американських університетів і коледжів ,,Ґу'с гу амонґ студентс".

Дня 8-го жовтня ц. р. відбувся його останній великий концерт в Маямському університеті, призначений як обов'язкова частина для осягнення наукового ступеня маґістра з музики, який він осягне після кількох усних та письмових іспитів у грудні цього року. Концерт відбувся у новозбудованій, найбільш модерній концертовій залі Моріса Ґасмана, випосаженій у найновіші технічно-акустичні засоби. В програму концерту входили твори Моцарта, Бетговена, Скрябіна, Ліштa та Шопена. Концертову залю заповнили члени музичного факультету, товариші Богдана, студенти музичної школи та коло 50 наших маямських громадян на чолі з о. Михайлом Михалюком, які прийшли побачити й почути свого любимця та чародія тонів. Після кожної точки програми заля вибухала гучними оплесками, а після закінчення програми всі присутні постанням з місць виявили Богданові своє захоплення та признання. Зворушений Богдан такими незвичайними оваціями виконав як наддаток твір Модеста Мусорґського ,,Золоті ворота Києва".

Богдан буде продовжувати свої музичні студії у вищій музичній школі Джуліярда, в Ню Йорку, щоб здобути докторат з музикології.

Б. Остап'юк.

Відбулося Свято Покрови і Свято Зброї в Маямі

Маямі. Фльорида. (В. Б.). — В неділю, 15-го жовтня ц. р., українська громада південної Фльориди, під патронатом Відділу УККА в Маямі, влаштувала Свято Покрови і Свято Зброї. У Святі взяло участь велике число громадян, які виповнили залю Українського Культурного Центру. Програму відкрив голова Відділу УККА В. Хомяк, а змістовну доповідь виголосив о. М. Михайлюк, парох української православної церкви в Маямі.

В мистецькій частині програми виступили: український національний хор під диригентурою Мирона Івашка зі сольоспівами пані І. Болюх та о. М. Михайлюка; акомпаньював хорові маестро Богдан Сперкач. Деклямації виголосили пані-матка Н. Михайлюк — ,,Іржавець" Т. Шевченка, М. Гарматій — ,,Огні Мести" М. Пачовського і Т. Ванчицький — ,,Безсмертним Лицарям" (власний твір). Свято закінчено відспіванням українського національного гимну.

Пожертви на ЗУАДК

Внизу поміщуємо листу ч.2 дальших пожертв на допомоговий фонд для ЗУАДКомітету, що їх склали з приводу похоронів бл. п. д-ра Володимира Ґалана згідно останнім побажанням Помершого та його родини — замість квітів на могилу: по 100 дол. — Ліґа Українських Щадниць у ЗСА (Чікаго, Ілл.), д-р Василь Саляк; 50 дол. — д-р Іван Панчук; 30 дол. — Тома Бурка; 25 дол. — д-р Олександер і Іванна Білик; 10 дол. — Дмитро Ткачук, Петро Гурський, Іван Скіра, Володимир і Звенислава Романів, Борис Скіра, Василь і Раїса Євтушенко; 18 дол. — Слава Ґалан; 15 дол. — Іван і Павлина Зінченко, Софія Масловська; 10 дол. — Олена Букачик.

На листи ч.1 і 2 зібрано загальну суму 1497 дол.

Усім жертводавцям Злучений Український Американський Допомоговий Комітет висловлює щиросердечну подяку.

За Екзекутиву ЗУАДКомітету

Володимир Бачинський
(екзекутивний директор)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ГРЕҐА, член УНС Відд. 127 в Боффало, Н. Й., помер 27 липня 1978 на 73 році життя. Нар. 1907 р. в Україні; членом УНС став 1950 р. Залишив у смутку дружину Александру, дочки — Марію, Ґлорію і Христину; синів — Петра і Йосифа та багато внуків. Похорон відбувся 31 липня 1978 р. на цвинтарі св. Матея у Вест Сенека, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія А. Гаравус, секр.

МИХАЙЛО ҐОШІЙ, член УНС Відд. 357 у Нортумберленд, Па., помер 12 серпня 1978 на 90 році життя. Нар. 1888 р. в Україні; членом УНС став 1933 р. Залишив у смутку дітей:Марію, Михайла, Катерину, Розу, Анну, Павлину і Міні; 9 внуків 5 правнуків і сестру Павлину. Похорон відбувся на цвинтарі Рівервю, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефан Возний, секр.

МИХАЙЛО Г. ГНАТЮК, член УНС Відд. 85 в Газлетон, Па., помер 20 квітня 1978 на 21 році життя. Нар. 1957 р. в Газлетон, Па.; членом УНС став 1957 р. Залишив у смутку батька Петра, маму Розу, брата Роберта і сестру Дебру. Похорон відбувся 22 квітня 1978 р. на цвинтарі Мост Пришис Блад, в Газлетон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ПАРАСКЕВІЯ ПШЕНИЧНА, членка УНС Відд. 379 в Чікаго, Ілл., померла 28 липня 1978 на 73 році життя. Нар. 1905 р. Лукашівці, Україна; членкою УНС стала 1953 р. Залишила у смутку чоловіка, три дочки — Надію, Діну і Валентину та 5 внуків. Похорон відбувся 31 липня 1978 р. на цвинтарі Елмвуд Пк. в Чікаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

АНДРІЙ ДЕКЕР, член УНС Відд. 217 в Рочестері, Н. Й., помер 28 травня 1978 на 78 році життя. Нар. 1900 р. в Україні; членом УНС став 1926 р. Залишив у смутку 2 синів: Річарда і Андрія, 3 внуків і брата Михайла. Похорон відбувся 31 травня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепальчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

КАТЕРИНА МАЛАНЯК, членка УНС Відд. 74 в Ню Кастел, Па., померла 21 квітня 1978 р. Нар. у 1893 р. в Самборі, Україна. Залишила в смутку о. Мікей, Павла і Стефана. Похорон відбувся на цвинтарі Овк Парк в Ню Кастел, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Ярема, секр.

ІВАН КОБЕЙ, член УНС, Відд. 217 в Рочестері. Н. Й., помер 27 липня 1978 на 57 році життя. Нар. 1921 р. в Ріґа, Н. Й.; членом УНС став у 1973 р. Залишив у смутку дружину Юлію, 2-ох синів: Джеймса і Кевіна; 2 дочки: Юдит і Каті; 2 внуків; сестру Стеллу і багато сестрінків. Похорон відбувся 31 липня 1978 р. на цвинтарі Голі Сепальчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Кубарич, секр.

МИКОЛА СТОЛЯРЧУК, член УНС Відд. 220 в Чікаґо, Ілл., помер 29 травня 1978 на 87 році життя. Нар. 1890 р. в Україні; членом УНС став 1935 р. Залишив у смутку дочки: Дженні і Мері та сина Вілляма. Похорон відбувся 1 червня 1978 р. на цвинтарі св. Марії в Еверґрін Парк, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Едвін Влідий, секр.

АРТУР В. БІШКО, член УНС Відд., 207 у Савт Дерфілд, помер 1 червня 1978 на 62 році життя. Нар. 1915 р. в Гедлей, Масс.; членом УНС став у 1948 р. Залишив у смутку дружину Ріту та дітей — Марію, Марту, Томаса і дві сестри. Похорон відбувся на цвинтарі св. Бріґіди в Гедлей.

Вічна Йому Пам'ять!
Павло Рева, секр.

ГЕЛЕН АНН МАРТІН, членка УНС Відд. 63 у Форд Сіті, Па., померла в квітні 1978 на 59 році життя. Членкою УНС стала в 1939 р. Залишила у смутку дочку Христину і сина Михайла. Похорон відбувся на цвинтарі Лавгейвен Буріял Естейт у Вортінгтон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Турко, секр.